

Candidatures a l'aire

L'esquerra i el nacionalisme il·lenc viuen moments d'incertesa. Hores d'ara, quan només queden una mica més de cinc mesos per a les eleccions autonòmiques i municipals, no se sap quantes candidatures d'aquests àmbits es concretaran, ni quines seran exactament.

Eivissa. A la Pitiüsa major, els partits progressistes i nacionalistes es miren uns als altres de cua d'ull en espera de futurs moviments per veure si és possible establir convergències electorals. Malgrat l'interès que expressen alguns, a hores d'ara no hi ha gaires probabilitats que tots s'ajuntin en una sola oferta electoral. I això seria important, perquè les tres vegades que els partits progressistes i nacionalistes han vençut el PP ha estat quan a Eivissa tots han format part d'una sola candidatura. Així va ser en els comicis al Senat de 1996 i en els autonòmics de 1999 i 2007. En aquests dos últims casos, la victòria de l'esquerra a l'illa va ser decisiva per evitar la majoria absoluta de la dreta en el Parlament balear. Això, després,

Queden cinc mesos per a les eleccions a les Balears i el nacionalisme i el progressisme no saben encara quines ofertes electorals presentaran.

va permetre, a través d'un pacte amb Unió Mallorquina, forjar un govern alternatiu al PP. Tanmateix, per al 2015 les diferències són tantes i tan variades –estratègiques, ideològiques...– que es fa difícil poder repetir l'operació.

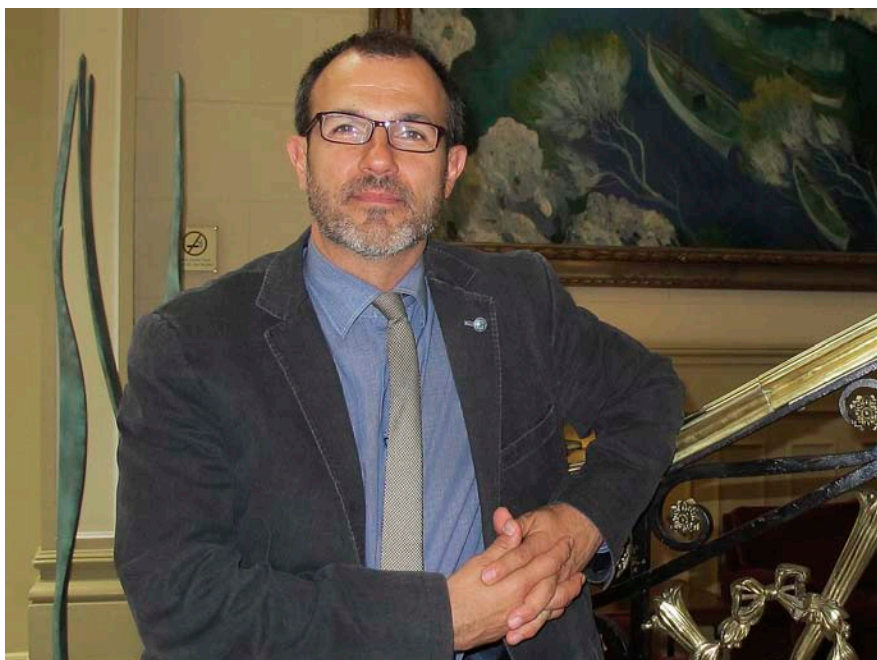
En aquests moments l'univers polític al marge del PP està format a l'illa per: el PSOE, Podem -o Podemos, segons quin sector acabi controlant el futur partit, ja que hi ha un grup intern que renega del català–, la PUC –Plataforma d'Unió Ciutadana–, Esquerra Unida i una altra formació recentment creada

que es diu Más Ibiza, formada per ex-militants del PSOE que sortiren del partit quan la direcció de Palma i la de Madrid anul·laren el congrés insular que havien guanyat els crítics per un vot. També, per descomptat, ha aparegut l'inevitable Guanyem, que no té res a veure amb el projecte de Barcelona; en aquest cas està impulsat des d'Esquerra Unida. A més, hi ha una altra agrupació progressista, Gent per Eivissa, que estaria disposada a entrar a Guanyem sempre que fos diluint totes les sigles. Finalment, Compromís, sense voluntat de ser un partit, acull inquietes activistes que voldrien la màxima unitat possible.

És molt probable que finalment hi hagi convergència d'alguns d'aquests grups. Ara bé, que tots alhora repeteixin candidatura autonòmica unitària com el 1999 i el 2007 és, hores d'ara, molt improbable, per no dir impossible. De tota manera, cal esperar a que Podem o Podemos es configuri orgànicament. Quelcom que no passarà abans del febrer. És l'estrella del moment i tothom espera veure com es mou. És a dir, si accepta o no coalicions preelectorals. En relació amb això, els seus canviants portaveus han dit fins ara que no en faran, cosa que sembla del tot lògica si s'atén al darrer sondatge conegut, que li atorga un 23% d'intenció de vot, dos punts per sobre del PSOE. Si la previsió demoscòpica es convertís en realitat, Podemos seria la segona força de l'illa, amb 3 diputats, i els socialistes n'obtenrien un nombre equivalent. L'entrada del nou partit deixaria sense cap opció de representació la resta de formacions, al marge del PSOE, i no evitaria que el PP seguís amb un alt percentatge de vot, al voltant del 40%, i 6 escons.

Formentera. A l'illa més petita, l'esquerra està organitzada sota les sigles del PSOE i de Gent per Formentera (GxF), una coalició formada el 2007 que ajunta nacionalistes i progressistes a banda del Partit Socialista. A les eleccions autonòmiques del 2011, aquestes dues formacions s'aliaren en la candidatura PSOE-Gent per Formentera, i tot indica que l'any vinent ho tornaran a fer per intentar mantenir l'únic diputat que tria la circumscripció més petita.

Menorca. El PSOE menorquí es presentarà en solitari, igual que ho farà el

Més, la coalició liderada pel PSM, el secretari general del qual és Biel Barceló, mira Podem amb desconfiança.

PSM. Els nacionalistes ja concorregueren a les urnes tots sols el 2011, si bé abans havien experimentat aliances com la que protagonitzaren amb Els Verds el 2007 i amb Esquerra Unida els anys vuitanta i noranta. Socialistes i PSM –aquest partit sempre amb 1 escó– són els únics esquerrans que d'ençà de 1995 tenen representació per la circumscripció menorquina. Esquerra Unida, des que es trencà la coalició amb el PSM –que es deia Entesa de l'Esquerra de Menorca–, s'ha quedat sense diputat.

Més enllà de les candidatures de PSOE i PSM res no està tancat. Tant a Ciutadella com a Maó hi ha grups, que formen part de cercles de Podem, que volen crear el respectiu Guanyem local, i Esquerra Unida està interessada a participar-hi. Així, a la capital, es va crear un grup, Ara Maó, format per gent d'esquerra, ecologista i menorquinista però sense cap intenció de desbordar la política local. Pareix segur, d'altra banda, que Podem –que ha creat cercles de militants a tots els municipis– es presentarà a les eleccions autonòmiques per l'illa.

Així les coses tot indica que l'esquerra i el nacionalisme menorquí presentaran quatre candidatures: PSOE, PSM, Podem i EU. La distribució dels 13 escons a l'illa no dona per a tants partits competidors del PP. Per a dos hi ha prou per repartir, per a tres encara podria ser, però per a quatre segur que no.

Hi ha temor entre socialistes i nacionalistes respecte a la força que finalment tindrà Podem a l'illa. Fins ara, els sondatges demoscòpics li donen representació –1 o 2 escons– a costa del PP –6– i del PSOE –4–, i sense afectar el PSM –1–. Però els marges de vots són tan estrets que una variació mínima sobre allò previst per les enquestes podria alterar-ho tot, de manera que els perjudicats per la irrupció de la nova formació podria ser més l'esquerra que no la dreta.

Mallorca. A la més gran de les Illes és on més confús està tot l'ambient progressista. Més ben dit: la incertesa és a l'esquerra del PSOE. Perquè els socialistes ja fa temps que ho tenen tot molt clar. Dijous de la setmana passada presentaven els seus candidats a totes les institucions, acte que aprofitaren per llançar, un cop més, Francina Armengol com a candidata número u per

El PSOE ja té candidats decidits i està en plena precampanya presentant Francina Armengol com 'l'única' alternativa possible a José Ramón Bauzá.

la circumscripció de Mallorca al Parlament, o sigui aspirant a presidenta del Govern. La secretària general socialista ja fa setmanes que va posar en marxa la seva estratègia electoral. Es presenta a les reunions amb ciutadans i s'adreça per carta a simpatitzants com "l'única persona" que pot substituir José Ramón Bauzá al front del Govern. Al capdavant el que està fent és una mena d'exorcisme de la possibilitat que més l'aterreix: que la suma d'escons de Més i Podem –i, eventualment, d'Esquerra Unida, si aconseguís representació, fos amb les seves sigles o amb unes altres– sigui superior als que obtingui el PSOE o bé que quedin tan anivellats –tal com les enquestes auguren– que els signants d'un possible pacte contra el PP no la vulguin a ella de presidenta. Per tant, ha optat per reivindicar-se des de molt

mesos abans com "l'única" que podria ocupar el càrrec. No vol competència en aquest terreny.

D'altra banda, tanta personalització de la candidatura persegueix evitar que la marca PSOE la perjudiqui. Que els votants entenguin que a les Balears no es tracta de triar entre Mariano Rajoy i Pedro Sánchez, sinó de decidir qui dirigirà el futur Govern illenc. Malgrat que el vot a les Illes sempre ha estat en clau molt espanyola, la direcció del PSIB vol demarcar-se de la referència general. No es tracta, però, que amaguin la marca. Sinó que intenten centrar en Armengol la màxima atenció popular possible.

La candidatura de Més també està assegurada. Amb ERC o sense. El passat cap de setmana s'havia de resoldre finalment què passaria amb la presència

Esquerra Unida, el coordinador general de la qual és Manel Carmona, està llançant Guanyem-Palma, Guanyem-Eivissa i Guanyem-Mallorca com a marques blanques per intentar contrarrestar l'efecte letal de Podem.

dels independentistes a la coalició econacionalista. En qualsevol cas, no s'alterarà el panorama que s'obre davant de Més, la preocupació principal de la qual és Podem. Per aquest costat sí que hi ha temor. Fins a les passades eleccions europees, l'aliança liderada pel PSM tenia serioses possibilitats d'erosionar el PSOE i ser el principal beneficiari d'una eventual pèrdua de la majoria absoluta per part del PP el 2015. Però això ha canviat amb la irrupció de Podem.

Si s'ha de fer cas a les enquestes publicades fins a data d'avui, el partit de Pablo Iglesias, està per sobre de les expectatives de Més. Manté una intenció de vot que s'acosta al 15%, quan la de l'aliança econacionalista no passa del 10% i la del PSOE amb prou feines arriba al 20%. Si aquestes projeccions es convertissin en realitat, el PSOE es quedaria amb uns 8 escons, Podem amb 5 i Més amb 4, cosa que deixaria sense cap opció Esquerra Unida. Per això els comunistes de sempre estan desesperats i cerquen opcions alternatives. I pareix que n'han trobat una: Guanyem. En efecte, igual que a Eivissa, a Mallorca estan impulsant aquests noms –tant a les eleccions locals de Palma com també a les autonòmiques per la circumscripció mallorquina– com una mena de marca blanca, per així dir-ho. Per descomptat, la direcció ho nega i demana que tots

els progressistes s'hi uneixin. Però a ulls dels dirigents de Més és evident que es tracta de la típica operació per intentar salvar EU i en privat donen per “impossible” arribar a cap acord amb aquest Guanyem a la mallorquina. Es

dóna la circumstància que dues de les persones que presentaren en públic la setmana passada aquesta oferta van ser candidates a les llistes electorals d'Esquerra Unida el 2011.

Per Mallorca sempre han obtingut representació quatre o cinc candidatures, comptant les de la dreta. Per tant, si l'any que ve es presenten d'una banda PP, PSOE i Més –els partits que ara són presents al Parlament– i, de l'altra, Podem, Esquerra Unida-Guanyem, Proposta per les Illes (PI) i UPyD com a opcions a les quals les enquestes han augurat en algun moment poder assolir representació en solitari, aleshores serà impossible que hi hagi diputats per a tothom. Almenys dues forces, si no tres, quedaran fora de la Cambra.

En resum. Queden cinc mesos per a les eleccions i a cap circumscripció illenca està decidit quantes candidatures progressistes i nacionalistes es presentaran. Tots els partits d'aquests àmbits es miren els uns als altres amb recels, quan no amb oberta desconfiança, i Podem, malgrat no estar encara organitzat, és el centre de tot l'interès arreu.

Miquel Payeras

La distribució dels diputats per illes

Cada una de les quatre Illes Balears és una circumscripció electoral. Formentera tria 1 diputat al Parlament, que el 2011 va ser progressista. Eivissa, en tria 12: fa tres anys el PP se'n quedà 8, i el PSOE-Eivissa pel Canvi, 4. Menorca n'omple 13, dels quals a les últimes eleccions el PP en va ocupar 7; el PSOE, 5, i el PSM, 1. A Mallorca es trien 33 diputats, 19 dels quals foren d'electes del PP en els darreres comicis; 10, del PSOE, i 4, de Més. El Parlament està format per 59 escons i la majoria absoluta s'aconsegueix amb 30.

Les vuit eleccions autonòmiques que s'han celebrat fins ara, la dreta les ha guanyat totes. En quatre ocasions ha assolit la majoria absoluta: el 1991, el PP en aliança amb Unió Mallorquina, i els anys 1995, 2003 i 2011, el partit conservador en solitari.

En sis de les vuit vegades, els conservadors han format govern: el 1983 gràcies a un pacte postelectoral amb Unió Mallorquina; el 1987 per mor d'una aliança amb el CDS, al qual s'hi sumà –sense que calgués– UM; i a les altres quatre ocasions ha tingut majoria absoluta.

Dues vegades l'esquerra i el nacionalisme han pogut formar govern: el 1999 i el 2007. Tots dos cops, perquè UM pactà amb els progressistes en contra del PP. I el pacte fou possible perquè la dreta no tingué majoria absoluta, com a resultat del fet que l'esquerra es presentés a Eivissa amb una sola oferta electoral que guanyà sobre la dreta. Així, deixà el PP per sota dels 30 escons en el Parlament balear.